

Handläggare: Annika Björklund
Tfn: 08-508 02 162

Till
Rinkeby-Kista Stadsdelsnämnd

Resurser till barn i behov av särskilt stöd inom förskolan

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelse från Mia Päärne m.fl. (S)

Olle Johnselius
Stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Inom nämndens förskoleverksamhet finns en hög andel barn i behov av särskilt stöd. Genom att medel fördelas såväl generellt som till enskilda barn och till ett stödteam ges förskolorna förutsättningar att utforma stödet utifrån varje barns behov. Då barnets behov inte kan tillgodoses inom de egna förskolorna ska extern förskoleplats erbjudas. En förutsättning för att medlen används effektivt och att verksamheten utvecklas är kontinuerliga uppföljningar av både det generella och individuella stödet.

Bilaga

2. Rapport: Uppföljning av medel till barn i behov av särskilt stöd 2010

Skrivelsen

Stadsdelsnämnden uppdrog den 16 december 2010 åt förvaltningen att bereda en skrivelse från Mia Päärni m.fl. (S) om resurser till barn i behov av särskilt stöd. Skrivelsen återges i sin helhet.

”Inom förskolan har vi en omfattande verksamhet för barn i behov av särskilt stöd. Vi satsar förhållandevis mycket resurser på detta område men många föräldrar och även de som arbetar inom förskolan anser att behoven är större än det finns resurser för. Vi vill därför uppdra åt förvaltningen att göra en utredning kring hur man på bästa sätt kan göra en satsning så att pengarna verkligen används där de behövs mest.

Vi vet att vi generellt har många barn med större behov av stöd än i andra stadsdelar, t ex med talsvårigheter, traumatiska upplevelser som behöver bearbetas, koncentrationssvårigheter och annat. Vi har också barn som har diagnoser som autism, ADHD eller andra funktionshinder som gör att förskolan behöver antingen mer personella resurser eller speciella hjälpmedel. Vi vill få en bild av hur behoven ser ut och även få en jämförelse med någon stadsdel så att det finns något att relatera till. Vi vill också få en utlåtande kring vilka behov som förvaltningen anser att vi inte fullt ut tillgodoser om det finns några sådana. Det viktiga är dock att få slutsatser kring vad förvaltningen anser om på vilket sätt man ska satsa för att tillgodoses dessa behov? Ska man satsa på generella verksamhetsstöd i form av schabloner eller ska man satsa på individstödet och/eller är det satsningar i kompetensutveckling för personalen som är att föredra?”

Förvaltningens svar

Enligt Allmänna råd för kvalitet i förskolan bör ett synsätt på barn i behov av särskilt stöd användas som innebär att stödbehovet relateras till den miljö barnet vistas i. Förskolan bör sträva efter att barns behov av särskilt stöd tillgodoses i den ordinarie verksamheten samt att personalen har tillräcklig kompetens för detta.

Utifrån detta har förvaltningen valt att satsa på en kombination av generellt verksamhetsstöd, individuellt stöd och ett förskoleteam.

Det generella stödet ska ge förskolorna möjlighet och flexibilitet att anpassa den pedagogiska verksamheten utifrån aktuella behov. Det kan vara nedskrivet barnantal, personalförstärkning eller övergripande personer med särskilt ansvar för barn i behov av särskilt stöd.

Individuellt stöd beviljas för barn med stora och långvariga behov, ofta har barnet en diagnos. Stödet kan t.ex. bestå av en resursperson eller en liten grupp.

Förskoleteamet består av specialpedagog, talpedagog och psykolog vilka erbjuder förskolorna stöd och kompetensutveckling genom handledning, konsultation eller fortbildningsinsatser. Enheten finansierar även hjälpmedel till de barn som behöver det och gemensamma specialpedagogiska läromedel.

Behoven förändras över tid, kontinuerliga uppföljningar görs för att utvärdera om resurserna används effektivt och för att utveckla verksamheten. För barn där förskolan beviljats individstöd görs uppföljningen två gånger/år tillsammans med pedagoger och föräldrar. Mål, arbetsätt och föräldrarnas synpunkter dokumenteras i en handlingsplan. I handlingsplanen dokumenteras även vilka andra insatser barnet har och hur samverkan med dessa och förskolan är utformad. Verksamhetsstödet följs upp genom en enkät till förskolecheferna en gång per år. Förskoleteamets insatser följs upp genom årlig statistik och återkommande systematiska uppföljningar. Uppföljningen sammanställs i en årlig rapport som ger en bild av de aktuella behoven och utgör diskussionsunderlag för verksamhetens ledningsgrupp om fortsatt utveckling av verksamheten för barn i behov av särskilt stöd. Rapport för 2010 bifogas.

Förvaltningens bedömning är att förskolorna med nuvarande resursfördelningsmodell och genom samverkan med landstingets specialistverksamheter har förutsättningar att tillgodose det stödbehov som majoriteten av barnen har. Landstingets specialistverksamheter utgörs av habilitering, BUP, logoped etc. Enstaka barn med grava fysiska/psykiska funktionshinder kan behöva särskilt anpassade förskoleplatser med speciell utrustning. Då efterfrågan är låg är det inte rimligt att varje förvaltning har den här typen av verksamhet. Stadsdelsförvaltningen köper förskoleplats av förvaltning vid behov.

Rinkeby-Kista stadsdelsområde har en hög andel barn i behov av särskilt stöd inom förskoleverksamheten. Tillsammans utgör antalet barn som beviljats individstöd och antal barn som omfattas av verksamhetsstöd ca 20 % av alla barn inskrivna i den kommunala förskoleverksamheten i stadsdelsområdet. Som en jämförelse bedöms ca 11 % av barnen i de kommunala förskolorna i Skärholmens stadsdelsområde vara i behov av särskilt stöd. Jämförelsen är inte helt rättvisande då det inte finns några gemensamma kriterier inom staden för att definiera barn i behov av särskilt stöd. Stadsdelsförvaltningarna tillämpar olika resursfördelningsprinciper, det vanligast förekommande är att medel antingen fördelas till enskilda barn eller fördelas generellt, som en schablon till varje förskola.
